

Forfatter: Fibiger, Mathilde

Titel: Udrag fra Clara Raphael

Citation: Fibiger, Mathilde: "Clara Raphael", i Fibiger, Mathilde: *Clara Raphael*, udg. af Lise Busk-Jensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 276.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-fibiger01-shoot-idm140403938586608/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Clara Raphael

udgivelsen af *Clara Raphael* havde stillet forslag om indførelse af borgerligt ægteskab.

Spandets søn, Sigvald Spandet, beskrev nogle år senere, hvordan diskussionen af romanens idé hurtigt havde forskudt sig til sladder om forfatterindens person:

Det er vel endnu Alle i friskt Minde, hvilken Forundring det vakte, da den eenogtyveaarige Pige med Kraft og Alvor traadte op for at revse og dædle, hvad hun fandt skævt og forkvaklet, men Forundringen forvandlede sig snart til Forargelse; thi hvad Ret havde hun til saaledes at skolemesterere? Var hun da kanske bedre end alle hendes Medsøstre (...) Saa fik man da hurtigt Forf. opsnuset, og nu gik det ud over hendes Person. Der blev sagt Vittigheder, som man ved saadanne Leiligheder faaer for godt Kjøb, og alle Spidsborgerne og Spidsborgerinderne loe af fuld Hals – det var overnaade morsomt. Saa havde den Enes Kjæreste (...) seet hende paa Østergade med kort Kjole og Mamelukker – det var ganske vist! – og saa havde den Andens Kjæreste, der var theologisk Candidat seet hende i Vimmelskaftet – »ved Gud! med rigtige Herrestovler paa!» (*Dagbladet* 21.3. 1854).

Mathildes familie brød sig ikke videre om hendes skrifter endsige offentligheden omkring hendes person. Den lollandske farbroder skriver, at familierne på egnen, der havde taget velvilligt imod Mathilde, nu genkendte sig selv i bogen og følte sig udleverede, så at hun ikke skulle regne med oftere at blive modtaget hos dem. Major Fibiger så sig nødsaget til at hente datteren til København og lade hende videreuddanne sig i sprog. Angrebene gik ikke sporeløst hen over Mathilde. I august 1851 skriver hun til en veninde, at hun er taknemmelig over, at denne ikke har afbrudt forbindelsen med hende, men at hun dog ikke må tøve med at gøre det, hvis hendes far ikke synes om, at de omgås; hun frygter at påtvinge nogen sit måske kompromitterende selskab: »For Resten har jeg det godt, paa det nær, at jeg bliver kørt over hver Dag i aandelig Forstand, thi jeg har livagtig den Fornemmelse, at hver Vogn, der kører forbi paa Gaden, ruller tværs igennem min Pande og derved masa-

krerer de stakkels Tanker, som have Logi derinde» (Marg. Fibiger 1891, s. 110-111). Hun forsøgte imidlertid aldrig at forsvare sin person, men fulgte sin kurs mod det mål at blive professionel forfatter. Efter faderens død i august 1851 boede hun først i København hos en tredje farbroder, og senere nogle måneder på Rønnebæksholm ved Ringsted hos Marie Toft, som nylig var blevet gift med Grundtvig. Mathilde havde nu fået personlige bekendte i det litterære miljø, især Grundtvig, hvis hjem i perioder var hendes bedste tilflugtssted, men også Schack og Goldschmidt, hvis kritiske anmeldelser af debutbogen hun ikke lod sig blokere af. Hun arbejdede flittigt på sin næste roman, *En Skizze efter det virkelige Liv* (1853).

Under opholdet på Rønnebæksholm blev hun opfordret til at tale ved en mindefest for Istedslaget sammen med kendte mænd som Grundtvig, P.R. Rørdam, Ploug og P.C. Kirkegaard. Da det rygtedes, skrev Ilia til fru Grundtvig og den ældste bror til Grundtvig for at kræve, at de forhindrede Mathildes forehavende, men de svarede begge, at de ikke følte sig bemyndiget til bruge magt over for deres gæst. Fredrik Bajer noterede i sin dagbog for 25.7. 1852: »Man sagde ogsaa, at da hun gik op på talerstolen, tog en meget stor og stærk mand hende bagfra om livet og satte hende ned«. Kort efter så Bajer hende på et hotel i Ringsted og erindrede hendes stolte selvstændighed: »Hun var i lyserød kjole. Tilbagestrøget hår. Sad og skrev, uden at se op, uden at lade sig forstyrre af alt rend af rejsende frem og tilbage foran hende. Nydelig så hun ud« (*Livs-erindringer* s. 36 og 39).

I de næste par år levede Mathilde Fibiger den frie forfatters vanskelige liv, på lejede værelser, i perioder sammen med Ilia, hele tiden med bijob ved siden af skriveriet for at klare dagen og vejen. Begge søstre underviste, malede porcelæn og syede skjorter med det underliggende, men aldrig opfyldte håb, at en litterær succes ville rette op på økonomien. *En Skizze efter det virkelige Liv* udkom til julen 1852. Den handler om to forældreløse søstre og deres bejlere. Den ældste afviser overlegent alle mænd som svage, mens den yngste til slut lader sig overmande af kærligheden. Det var netop, hvad Heiberg havde ønsket, og anmelderne slog også med tilfredshed ned på denne udvikling i forfatterskabet, hvor cølibatet var et